

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 04/L-069

O STRANCIMA

Skupština Republike Kosovo;

U skladu sa članom 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKONA O STRANCIMA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj

Ovaj zakon reguliše ulazak na teritoriji Kosova, izlazak iz nje kao i boravak stranaca u Republiku Kosovo.

Član 2
Delokrug

1. Odredbe ovog zakona primenjuju se na strance ukoliko njihov status nije regulisan drugim zakonskim odredbama ili međunarodnim sporazumima potpisanim od strane Republike Kosovo.

2. Odredbe zakona o strancima ne sprovode se za strance za period za koji je njihov status regulisan zakonom o statusu, imunitetu, i privilegije diplomatskih i konzularnih misija, njihovih osoblja, vojnog međunarodnog prisustva i njenom osoblju u Republiku Kosovo.

Član 3 Definicije

1. Upotrebljeni izrazi u ivom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. **Stranac** - lice koje nije državljanin Republike Kosovo;
- 1.2. **Ministarstvo** - odgovarajuće Ministarstvo unutrašnjih poslova.
- 1.3. **Centar** – Centar za prihvatanje stranaca.

Član 4 Prednost državljanstva

Stranac koji poseduje više od jednog državljanstva smatra se državljaninom državljanin države koja je izdala njegove putne isprave i na osnovu kojih je on ušao u Republiku Kosovo.

Član 5 Uslovi za ulazak u Republiku Kosovo

1. Stranac može da ulazi i boravi u Republiku Kosovo jedino sa važećom putnom ispravom u koju je uneta viza ili odobrenje boravka ukoliko zakonskim odredbama ovog zakona ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 6 Sloboda kretanja

1. Svako lice sa legalnim boravkom na području Republike Kosovo uživa pravo slobodnog kretanja i slobodnog izbora prebivališta na čitavoj teritoriji Republike Kosovo.

2. Kretanje stranaca unutar područja Kosova može se ograničiti jedino u skladu sa zakonom i na nivou kolji je neophodan u cilju:

- 2.1. zaštite vitalnih interesa nacionalne bezbednosti;

- 2.2. sprečavanja ozbiljnih pretnji u vezi bezbednosti i javnog reda;
- 2.3. sprečavanja ozbiljnih kriminalnih pretnji;
- 2.4. sprečavanja ozbiljnih pretnji u vezi javnog zdravlja i morala;
- 2.5. sprečavanja ozbiljnih pretnji u vezi prava i sloboda ostalih;

Član 7 **Poštovanje zakona**

Stranac tokom njegovog kretanja i boravka u Republici Kosova treba da poštuje zakone i uredbe uključujući pod zakonske akte i odluke državnih organa.

Član 8 **Pravo na udruživanje**

1. Stranac može da formira asocijacije u skladu sa zakonodavstvom koja je na snazi.
2. Strancima nije dozvoljeno formiranje političkih partija.

Član 9 **Proceduralna pravila**

Ako ovim zakonom nije regulisano drugačije, procedure o strancima će biti u skladu sa Zakonom o administrativnoj proceduri i drugim odgovarajućim zakonima.

POGLAVLJE II **PUTNE ISPRAVE**

Član 10 **Strane putne isprave**

1. Strane putne isprave podrazumevaju putne isprave izdate od strane stranih država kao što su: lični ili porodični pasoš, grupna putna isprava, diplomatski pasoš, službeni pasoš ili druge putne isprave izdate prema međunarodnim sporazumima.

Član 11

Putne isprave za strance izdate od strane Republike Kosovo

1. Putne isprave za strance koje izdaje Republika Kosovo su:
 - 1.1. putna isprava za strance;
 - 1.2. putni nalog za strance;
 - 1.3. putna isprava za izbeglice;
 - 1.4. putna isprava za lice bez državljanstva.
2. Procedura izdavanja putnih dokumenata za strance na osnovu ovog člana uređuje se podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo.

Član 12

Izdavanje putnih isprava za strance

1. Putna isprava za strance može se izdati licu koji nije državljanin Republike Kosovo na osnovu uslova predviđenim ovim zakonom i Zakonom o azilu.
2. Putna isprava za strance izdaje se od strane Ministarstva.
3. Putna isprava za strance se izdaje sa rokom važenja do pet (5) godina.

Član 13

Izdavanje putnog naloga za strance

1. Putni nalog izdaje se strancu koji nema važeću putnu ispravu ako:
 - 1.1. mu je oduzeto državljanstvo u skladu sa odredbama Zakona o državljanstvu;
 - 1.2. izgubio je putnu ispravu ili na neki način ostao bez nje a država kojoj on pripada nem diplomatsku misiju odnosno konzularnu kancelariju u Republiku Kosovo niti njegove interese nem ko za zastupi od druge države radi izlaska van zemlje.
2. Putni nalog može se izdati strancu ukoliko za to postoje opravdani razlozi uz saglasnost ministarstva.

Član 14

Neizdavanje i zaplena putne isprave za strance

1. Putna isprava za strance ne izdaje se strancu:

- 1.1. protiv koga se vodi krivični postupak, osim ako postoji saglasnost državnog organa koji vodi postupak;
- 1.2. koji je osuđen na zatvorili novčano kažnjen dok ne odsluži zatvorsku kaznu ili dok ne plati novčanu kaznu;
- 1.3. koji nije regulisao obavezu nepokretne imovine koja mu je pripadala za koju postoji sveobuhvatni naslovni spor, na zahtev nadležnog suda;
- 1.4. ukoliko to zahtevaju razlozi za zaštitu pravnog reda, nacionalne bezbednosti ili javnog zdravstva, u skladu sa procedurama i garancijama utvrđenim zakonom.

2. Putna isprava za strance može se zapleniti na osnovu razloga utvrđenim ovim članom.

3. Žalba nema suspenzivno dejstvo. Putna isprava će se zadržati za onoliko vreme za koje postoje razlozi zbog kojih je zaplenjena.

POGLAVLJE III

VIZE

Član 15

Izdavanje viza

1. Viza je odobrenje za ulazak i boravak najduže do devedeset (90) dana ili tranzit preko područja Republike Kosovo.
2. Stranac koji je državljanin države za koju je potrebna viza, obavezan je da obezbedi vizu pre ulaska u Republiku Kosovo.
3. Bazirajući samo na vizu, stranac ne može da obezbedi plaćeni rad u Republici Kosovo.
4. Vizu izdaje konsularna misija Republike Kosovo ili drugi organi ovlašćeni od strane Vlade Republike Kosovo.
5. Pre izdavanja vize, diplomatsko ili konzularno predstavništvo ili drugi ovlašćeni organi Republike Kosovo dužni su da pribave prethodnu saglasnost odgovarajućeg ministarstva.

Član 16

Važnost vize

1. Viza se izdaje strancu koji ima važeću putnu ispravu.
2. Viza se izdaje na vremenski rok koji je kraći od roka važenja putne isprave.

Član 17

Vrste viza

1. Vrste viza su:
 - 1.1. ulazna viza;
 - 1.2. tranzitna viza;
 - 1.3. tranzitna -vazdušna viza;
 - 1.4. grupna viza.

Član 18

Ulazna viza

1. Ulazna viza se izdaje za jedan ili više ulaska u Republiku Kosovo.
2. Ulazna viza se izdaje sa rokom važnosti do godinu dana.
3. Boravak bez prekida odnosno uzastopni produžetke boravka strancu ulaznom vizom u Republiku Kosovo ne mogu biti duži od devedeset (90) dana u vremenskoj fazi od šest (6) meseci računajući od dana prvog ulaska.
4. Ukoliko to zahtevaju humanitarne potrebe, ozbiljni profesionalni i lični razlozi, ulaznu vizu za ulazak i boravak do petnaest (15) dana izdaje nadležni organ za kontrolu graničnog prelaza.

Član 19

Tranzitna viza

1. Tranzitna viza izdaje se strancu za jedno, dva ili više putovanja preko Republike Kosovo.
2. Tranzitna viza izdaje se s rokom važenja do šest (6) meseci.

3. Na osnovu tranzitne vize prilikom svakog putovanja može da boravi na Kosovu najduže pet (5) dana.
4. Tranzitna viza može se izdati strancu koji argumentira da ima obezbeđenu vizu za ulazak u državu u koju putuje.
5. Ukoliko to zahtevaju humanitarne potrebe, ozbiljni profesionalni i lični razlozi, ulaznu vizu za jedan tranzit izdaje nadležni organ za kontrolu graničnog prelaza.

Član 20 **Tranzitne-vazdušne vize**

1. Strancu koji tokom vazdušnog-tranzita na aerodromu Republike Kosovo na napušta tranzitni-vazdušni prostor nije potrebna viza.
2. Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, na osnovu člana 6. ovog zakona Vlada Kosova može da stranim državljanima određenih država traži tranzitne vize.
3. Strancu se može izdati tranzitna-vazdušna viza, za jedan ili više prolazaka kroz tranzitni-vazdušni prostor na osnovu koje stranac u tom prostoru može da boravi do dvadeset i četiri (24) časa, prilikom jednog prolaska u određenoj zoni aerodroma.

Član 21 **Grupna viza**

1. Grupna viza se izdaje grupi od pet (5) do pedeset (50) lica za jedan ulazak ili tranzit preko područja Publike Kosova.
2. Grupna viza može da se izdaje i grupi sa većim brojem lica ako se radi o organizovanoj turističkoj vizi koji u Republiku Koosva dolaze na osnovu međunoradnog sporazuma.
3. Na osnovu grupnih viza za jedan ulazak u državi Kosova može se boraviti najduže trideset (30) dana.
4. Ako je to u interesu Republike Kosovo, procenom odgovarajuće vladine institucije, grupnu vizu izdaje nandležni organ za kontrolu graničnog prelaza.

Član 22 **Procedura za izdavanje viza**

Procedura i način izdavanja svih vrsta viza iz člana 17 ovog člana regulišu se normativnim aktima.

Član 23

Produženje vize

1. Viza se ne može produžiti.
2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, viza može se produžiti u hitnim slučajevima kao što su: za humanitarne, profesionalne ili za lične razloge.
3. Zahtev za produženje vize podnosi se na osnovu stava 2 ovog člana nadležnom organu koji odlučuje o podnesenom zahtevu.

Član 24

Ne izdavanje viza

1. Viza se ne izdaje ako:
 - 1.1. postoje razlozi iz člana 30 ovog zakona;
 - 1.2. stranac lično ne odgovara na poziv diplomatske misije, odnosno konzularne kancelarije.
2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, viza se izdaje u humanitarne svrhe ako je to u interesu Republike Kosovo ili u skladu sa međunarodnim dogovorima.

Član 25

Nadležnosti organa za kontrolu državne granice

1. Granični policijski zvaničnik odlučuje da strancu dozvoli ulazak jedinu na određenom graničnom prelazu.
2. Granični policijski zvaničnik skraćuje rok važenja vize ukoliko utvrdi da stranac nema dovoljno sredstva za izdržavanje tokom trajanja vize.
3. Granični policijski zvaničnik poništava vizu ako potvrđuje postojanje razloga iz člana 30 ovog zakona.
4. Poništenje vize vrši se odlukom u pismenoj formi. Protiv ove odluke može se uložiti žalba.

Član 26

Obaveze prevoznika

1. Prevoznik može da dovodi stranca u tačci graničnog prelaza ukoliko ispunjava uslove za ulazak u Republiku Kosovo.

2. Ako je strancu odbijen ulazak u Republiku Kosovo, prevoznik koji ga je doveo na granici, treba da na zahtev organa za kontrolu granice stranca vrati u državi od koje je ušao, u državi gde je dokument stranaca izdavan ili u neku drugu državu koja je spremna da njega primi.
3. Ukoliko prevoznik ne može vraćati stranca iz Republike Kosovo u skladu sa stavom 2. ovog člana, treba odmah u svom trošku nađe drugog prevoznika.
4. Prevoznik koji je stranca doveo na državnoj granici ili na teritoriji Republike Kosovo, u suprotnosti sa stavom 1. ovog člana, treba da plati troškove smeštaja i povratka stranca natrag.
5. Obaveze koje proizilaze iz ovog člana treba da se sprovode i prema prevozniku koji prevozi stranca u državnu granicu ili unutar teritorije Republike Kosovo koji je u tranzitnom prolazu ili ako njemu odbijen dalji prevoz od strane drugog prevoznika ili kome odbijen ulazak u državi destinaciju i vraćen u Republiku Kosovo.
6. Organizator turističkih ili radnih putovanja u Republiku Kosovo obavezan je da strancima kojima je pružena odgovarajuća usluga, nadoknadi troškove odlaska iz Republike Kosovo ako se strancu zabranjen ulazak ili prinudno udaljen iz Republike Kosovo i ako ove troškove stranac ne može sam da plati.

POGLAVLJE IV **ULAZAK I IZLAZAK STRANACA IZ REPUBLIKE KOSOVO**

Član 27 **Ulazak u Republiku Kosovo**

1. Smatra se da je tranac ušao u Republiku Kosovo onda kad on pređe državnu granicu, odnosno kada je prešao mesto gde se vrši granična kontrola.
2. Zadržavanje stranaca na tranzitnom prostoru na aerodromu i njihovo zadržavanje u tačkama graničnog prelaza ne podrazumeva ulazak u Republiku Kosovo.

Član 28 **Kontrola na granici**

1. Lica koja ulaze u Republiku Kosovo ili izlaze iz Republike Kosovo podleže graničnoj kontroli.

2. Granični policijski zvaničnik o kontroli državne granice može ali ne ograničava se da od stranca traži da dokaže razloge koji potvrđuju svrhu ulaska u Republiku Kosovo.

Član 29 **Ulazak bez putnih isprava**

1. Ako stranac dolazi radi turističke ili poslovne posete u Republiku Kosovo a ne poseduje važeću putnu ispravu u smislu člana 5. ovog zakona, granični policijski zvaničnik izdaje mu dozvolu za prelazak granice na osnovu dokumenta koji dokazuje njegov identitet koji je izdao država čije državljanstvo nosi stranac.
2. Strancima koji putuju vazdušnim ili vodenim putem može im se odobriti dozvola prelaska granice i na osnovu registra putnika koga je overio odgovorno lice.
3. Registar putnika sadrži ime i prezime, godinu rođenja, državljanstvo i broj putne isprave putnika odnosno broj drugog dokumenta koji se utvrđuje identitet
4. Granična dozvola za kretanje izdaje se sa rokom važnosti do devedeset (90) dana.
5. Granična dozvola za kretanje prema ovom članu izdaje se strancu ako postoje razlozi utvrđenim članom 30 ovog zakona.

Član 30 **Zabrana ulaska i ponovnog ulaska**

1. Osim kada se drugačije predviđa ulazak na Kosovo, ne dozvoljava se strancu ako:
 - 1.1. ne ispunjava uslove iz člana 5 ovog zakona;
 - 1.2. ne poseduje dovoljno finansijskih sredstva za život tokom vremena boravka u Republiku Kosovo kao i za njegov povratak u državu odakle je došao ili za put u treću zemlju.
 - 1.3. je u tranzitu i ne ispunjava uslove za ulazak u treću zemlju;
 - 1.4. nalog za deportaciju je na snagu uz zabranu ponovnog ulaska;
 - 1.5. nema potvrdu o vakcinisanju, a dolazi sa područja zahvaćenog epidemijom zaraznih bolesti;
 - 1.6. to zahtevaju razlozi zaštite pravnog poretku ili nacionalne bezbednosti;
 - 1.7. postoji opravdana sumnja da njegov boravak može biti u vezi izvršenja krivičnih dela koja se gone po službenoj dužnosti;

- 1.8. evidentiran je u listi lica koji se traže.
2. Odluka o deportovanju stranca može da utvrdi zabranu njegovog ponovnog ulaska. Zabрана za ponovni ulazak registruje se u putni dokument stranca. Nakon izlaska sa teritorije Republike Kosovo, stranac ima pravo da uloži žalbu pri nadležnom sudu na vremensko trajanje zabrane ponovnog ulaska.
3. Vlada Republike Kosovo utvrđuje iznos sredstva za život prema stavu 1 pod stav 1.2 ovog zakona.

Član 31 **Zadržavanje na državnoj granici**

Kada se strancu odbije ulazak na teritoriju Republike Kosovo i njegov povratak odmah nije moguć, stranac može da se zadrži u objektima namenjenim za ove ciljeve, do stvaranja uslova za povratak.

Član 32 **Ilegalni prelazak granice**

1. Ilegalnim prelaskom državne granice smatra se kada stranac:
 - 1.1. ne ispunjava uslove utvrđene u članu 5 ovog Zakona.
 - 1.2. pokušava da pređe državnu granicu izvan graničnog prelaza ili vremena za prelazak državne granice.
 - 1.3. izbegava ili pokušava da izbegava graničnu kontrolu.
 - 1.4. tokom prelaska državne granice koristi nevažeću dokumentaciju putovanja, falsifikovanu ili putne dokumente autentičnih drugih lica korišćenih na uvredljiv način.
 - 1.5. daje lažne podatke ovlaštenim službenicima za kontrolu prelaska državne granice.
 - 1.6. ulazi u Republiku Kosovo u međuvremenu da je nalog za udaljavanje sa zabranom za ponovni ulazak na snazi.

Član 33 **Vremensko ograničenje boravka bez vize**

Stranac, kojem za ulazak u Republiku Kosovo ne zahteva se viza, može da boravi na Kosovu ne duže od devedeset (90) dana, u vremenskom roku periodu od šest (6) meseci,

obračunato od 1 dana ulaska, osim ako se sa odredbama ovog zakona ili međunarodnim sporazumima predviđa drugačije

Član 34 Izlazak iz Republike Kosovo

1. Stranci mogu slobodnu da izlaze iz Republike Kosovo, osim kada:
 - 1.1. stranac poseduje nevažeća strana dokumenta, falsifikovane dokumente i autentične dokumente putovanja drugih lica na uvredljiv način.
 - 1.2. stranac ne ispunjava uslove za ulazak u drugu državu ;
 - 1.3. za stranca postoji osnovana sumnja da će izbeći gonjenje za krivična dela ili za prekršaje, poternica, ili brisanja obaveza utvrđeni zakonom.
 - 1.4. to zahtevaju razlozi odbrane ustavnog poretka, nacionalne bezbednosti i javnog zdravlja, na osnovu odluke nadležnog organa.
2. Strancu se dozvoljava iz Republike Kosovo kada prestaju da važe razlozi iz stava 1 ovog člana.
3. U slučajevima kada stranac odbija da napusti teritoriju Republike Kosovo, shodno podstava 1.4. ovog člana, Ministarstvo donosi pismenu odluku. Stranac ima pravo žalbe na ovu odluku pri nadležnom sudu. Sud treba da doneše rešenje u vezi ovog pitanja u roku od sedamdeset i dva (70) časa od momenta podnošenja žalbe. Sud može da poništi odluku, da osloboди stranca i da nalaže njegovo udaljavanje sa teritorije Republike Kosovo.

POGLAVLJE V BORAVAK STRANACA

Član 35 Vrste boravka

- 1.Boravak stranaca u Republiku Kosovo može biti:
 - 1.1. boravak do devedeset (90) dana;
 - 1.2. privremeni boravak;
 - 1.3. stalno nastanjene.

Član 36

Boravak do devedeset (90) dana

1. Boravak do devetdeset (90) dana podrazumeva boravak na kratko trajni rok stranca u Republiku Kosovo bez vize, sa vizom ili sa graničnom dozvolom za kretanje, ako odredbama ovog zakona ili međunarodnim sporazumima nije predviđeno drugačije.
2. Stranac koji je dobio dozvolu za boravak od devedeset (90) dana za određene svrhe, može boraviti na Kosovu jedino u skladu sa svrhom za koju mu je odobrenje za kratkoročni boravak do devedeset (90) dana dato.

Član 37

Privremeni boravak

1.Odobrenje za privremeni boravak daje se strancu koji:

- 1.1. namerava da boravi na Kosovu duže od devedeset (90) dana ili zbog svrhe spomenutim u članu 40 ovog zakona,
- 1.2. boravi u Republiku Kosovo duže od trideset (30) dana i angažovan je u kategoriji zaposlenja utvrđenim zakonskim aktom koji uređuje zapošljavanje stranaca u Republiku Kosovo.

Član 38

Uslovi za privremeni boravak

1. Dozvola za privremeni boravak po prvi put daje se na vreme trajanja do godinu dana ako odredbama ovog zakona ili međunarodnim sporazumima nije predviđeno drugačije.
2. Rok važenja putne isprave treba da bude najmanje tri (3) meseci duže od vremena za koju se izdaje odobrenje za privremeni boravak.
3. Izuzetno od stava 2 ovog člana stranac koji nema važeću putnu ispravu, dozvola za privremeni boravak produžava se rešenjem odgovarajućeg ministarstva.

Član 39

Zahtev za privremenu dozvolu boravka

1. Zahtev za izdvanje privremene dozvole boravka, stranac podnosi Ministarstvu.
2. Dozvola za privremeni boravak, na osnovu stava 1 ovog člana, izdaje se samo u cilju koji je tražena.

3. Zahtev za produžetak privremenog boravka podnosi se Ministarstvu, najkasnije trideset (30) dana pre isteka roka o privremenom boravku.
4. U koliko stranac, koji iz opravdanih razloga ne može da uloži zahtev za produžetak boravka u zakonskom roku, on može da zahteva ponovno rešavanje o roku žalbe u roku od 3 dana, od dana dobijanja obaveštenja o odluci. Ministarstvo će doneti odluku o zahtevu u roku od 3 dana od njegovog dostavljanja. Zahtev o ponovnom rešavanju u roku i njegovo razmatranje zahteva obustavlja odluku o proterivanju stranca sa Kosova.

Član 40 **Svrha privremenog boravka**

1. Svrha privremenog boravka može biti:
 - 1.1. zbog posla;
 - 1.2. studije i školovanja;
 - 1.3. spajanje porodice;
 - 1.4. drugi opravdani razlozi utvrđeni važećim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima.
2. Kategorizacija dozvola za boravak uređuje se podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo.

Član 41 **Zahtev za privremeni boravak**

1. Strancu može se dozvoliti privremeni boravak ukoliko:
 - 1.1. da ima dovoljna materijalna sredstva za život;
 - 1.2. ima obezbeđen smeštaj;
 - 1.3. da je zdravstveno osiguran,
 - 1.4. njegov boravak nije u suprotnosti sa članom 49 ovog zakona;
 - 1.5. podneo je argument o opravdanosti privremenog boravka.
2. Pored zahteva za privremeni boravak po prvi put i za produženje, stranac je obavezan da podnosi potvrdu da nije osuđivan od države u kojoj ima zadnje prebivalište.

3. Protiv rešenja kojom se odbija zahtev za odobrenje privremenog osiguranja može se podneti žalba u roku od osam (8) dana od primanja rešenja.

4. Žalbu iz stava 3 ovog člana razmatra Komisija za razmatranje žalbi u roku od trideset (30) dana u okviru odgovarajućeg ministarstva. Žalba ne sprečava izvršenje rešenja.

Član 42 **Ciljevi privremenog boravka**

1. Strancu kome je dat odobrenje za privremeni boravak za određene ciljeve, mogu boraviti jedino u skladu sa ciljem za šta je dato odobrenje za privremeni boravak.

2. Stranac kome je dato odobrenje za privremeni boravak za određeni cilj, osim strancu koji boravi u cilju sezonskog rada i stranca koji je angažovan u posebnoj kategoriji zapošljavanja utvrđenim zakonskim aktom koji uređuje zapošljavanje stranaca u Republiku Kosovo i za cilj ima da u Republiku Kosovo boravi duže od trideset (30) dana, može podneti zahtev za dozvolu boravka na drugim osnovama.

Član 43 **Privremeni boravak u cilju rada**

1. Privremeni boravak u cilju rada dozvoljava se strancu:

1.1. kome je izdata radna dozvola;

1.2. kome ne treba radna dozvola već ima za cilj da boravi na Kosovu duže od trideset (30) dana ukoliko ispunjava druge uslove predviđenim odredbama ovog zakona.

2. Privremena dozvola boravka u cilju rada izdaje se strancu u istom trajanju koliko traje radna dozvola.

Član 44 **Regulisanje zapošljavanja stranaca**

Zapošljavanje stranaca u Republiku Kosovo reguliše se posebnim zakonskim aktom.

Član 45 **Privremeni boravak u cilju obrazovanja**

1. Zahtevu za izdavanje dozvole za privremeni boravak u cilju obrazovanja, volonterske službe, besplatnog treniranja osim uslova predviđenim članom 41 ovog zakona obavezno

je priložiti i uverenje izdato od strane legitimne institucije koja prihvata u Republiku Kosovo.

2. Dozvola za privremeni boravak u smislu školovanja ili studija može se produžiti najviše za dve godine nakon isteka roka utvrđenim propisima o trajanju školovanja odnosno studija.

Član 46 **Privremeni boravak u cilju porodičnog spajanja**

1.Zahtev za izdavanje dozvole za privremeni boravak u cilju porodičnog spajanja ima pravo da podnosi stranac- član uže porodice državljana Republike Kosovo, stranac kome je dozvoljen privremeni ili stalni boravak ili stranac koji ima status azilant.

2. Članovi uže porodice u smislu odredba ovog zakona, smatraju se: supružnici, njihova maloletna deca koji nisu stvorili njihove porodice kao roditelji maloletne dece. Član uže porodice može se smatrati i neki bliži rođaci, usvojena deca ili usvoja ukoliko postoje lični ili humanitarni posebni razlozi radi spajanja porodice u Republiku Kosovo.

3.Prilikom podnošenja zahteva za privremeni boravak prema ovom članu, uslovi predviđeni članom 41. ovog zakona treba da se ispune i od strane člana porodice sa boravkom u Republiku Kosovo. Na osnovu privremenog boravka prema ovom članu, stranac može da radi u Republiku Kosovo na osnovu predviđenih uslova članom 43 ovog zakona.

Član 47 **Producenje privremenog boravka u cilju spajanja porodice**

1. Strancu, članu uže porodice državljana Republike Kosovo, nakon zahteva može se produžiti privrženi boravak u roku do tri godine odnosno do punjenja uslova za izdavanje odobrenja za stalni boravak.

2. Stranac, član uže porodice državljana Republike Kosovo može tražiti produženje njegovog privremenog boravka i u slučaju kada podnositelj njegovog zahteva u cilju spajanja porodice sa privremenim boravkom, umro ili njihov brak koji je trajao najmanje tri godine u Republiku Kosovo, okončan.

Član 48 **Privremeni boravak za novorođenčadi**

1.Za dete rođenog na teritoriji Republike Kosovo koji nije državljanin Republike Kosovo ne traži se odobrenje boravka do ispunjenja šest meseci života.

2.Nakon šest meseci privremenog boravka, detetu se daje dozvola za privremeni boravak prema službenoj dužnosti a produžava se za onoliko vreme koliko je dozvoljen privremeni boravak jedno roditelja ili staratelja deteta.

Član 49 **Otkaz privremenog boravka**

1.Strancu se otkaže odobrenje privremenog boravka od odgovarajućeg ministarstva ako:

- 1.1.utvrđuje postojanje razloga iz člana 30 ovog zakona;
- 1.2. radi u Republiku Kosovo bez važeće radne dozvole, odnosno u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- 1.3. boravi u Republiku Kosovo u suprotnosti sa svrhom za koju dobio odobrenje;
- 1.4. krši javni red ili druge demokratske vrednosti društva zaštićenim zakonom.

2.U slučaju otkaza rešenja za boravak stranca treba uzeti u obzir trajanje boravka u toj državi i lične, porodične, ekonomске i druge okolnosti.

3.Otkaz boravka daje su u pismenoj formi i o tome obaveštavaju se odgovarajuća ministarstva.

4.Nakon otkaza odobrenja za boravak stranac nema pravo da podnosi zahteva za odobrenje boravka u Republiku Kosovo najmanje jednu godinu od donošenju rešenja o otkazu.

Član 50 **Izvršenje otkaza privremenog boravka**

1.Odgovarajuće ministarstvo ukida boravak stranca koji boravi u Republiku Kosovo i strancu kojem je dozvoljen boravak do devedeset (90) dana ili stalni boravak, otkaz se izvršava odmah ako:

- 1.1. strancu je izricana naredba za preterivanje sa ili bez zabrane za ponovni ulazak;
 - 1.2. otkazan privremeni boravak;
 - 1.3. ističe rok za koji je odobren privremeni boravak;
- 2.Izvršenje rešenja za otkaz privremenog boravka obavlja Kosovka policija.

Član 51

Stalno nastanjenje

1. Stalno nastanjenje može da se odobri strancu:

1.1. koji je do dana podnošenja zahteva za stalno nastanjenje boravio neprekidno duže od pet (5) godina;

1.2. koji je najmanje tri godine u braku sa istim državljaninom Republike Kosovo, ili strancem koji ima stalno nastanjenje;

2. Maloletniku na privremenom boravku u Republici Kosova ako je jedan od roditelja državljanin Republike Kosovo ili stranac koji ima odobreno stalno nastanjenje, uz saglasnost drugog roditelja;

3. Izuzetno, stalno nastanjenje dozvoljava se i drugim strancima sa privremenim boravkom ako to nalažu razlozi humanosti ili to predstavlja interes za Republiku Kosovo.

4. Nadležni organ utvrđuje priznavanje stavnog nastanjenja prema stavu 3. ovog člana.

5. Vreme koje je stranac koji ima odobren privremeni boravak proveo na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava se u vreme koje je potrebno za odobravanje stalnog nastanjenja, osim u slučajevima kada lice se lice konačno oslobađa ili kada je konačna presuda poništena.

6. Stalno nastanjenje u Republiku Kosovo smatra se ako stranaca boravi van Republike Kosovo do 90 dana u toku šest meseci ili sa posebnim ovlašćenjem odgovarajućeg ministarstva, do šest meseci tokom jedne godine.

Član 52

Zahtev za stalno nastanjenje

1. Zahtev za odobrenje stavnog nastanjenja podnosi se pri odgovarajućeg ministarstva:

2. Protiv rešenja odgovarajućeg ministarstva nije dozvoljena žalba ali može s pokrenuti upravni spor.

Član 53

Odbijanje stavnog nastanjenja

1. Stalno nastanjenje strancu se ne dozvoljava kada:

- 1.1. bio osuđen za krivično delo u i van teritorije Republike Kosovo;
 - 1.2. ne sredstva za održavanje;
 - 1.3. nema mesto stanovanja;
 - 1.4. nema zdravstveno osiguranje,
 - 1.5. predstavlja opasnost po pravni poredak, nacionalnu bezbednost i javno zdravstvo.
2. Kazna za krivično delo u smislu podstava 1.1. stava 1. ovog člana obuhvata:
 - 2.1. kaznu za krivično delo novčanom kazanom ili do šest (6) meseci lišenja slobode, ako je sud izrekao uslovnu kaznu;
 - 2.2. kaznu za krivično delo izrečeno od strane estranog suda ako pomenuto delo u Republiku Kosovo ne smatra se krivično delo ili kazna je izricana na osnovu procedure koja nije u skladu sa evropskim standardima krivičnog delo, posebno sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, i
 - 2.3. kaznu za krivično delo legitimno brisanim sa evidencije kažnjениh.

Član 54 Otkaz stalnog nastanjenja

1. Strancu se otkaže dozvola stalnog anstanjenja od strane odgovarajućeg ministarstva ako:
- 1.1. kažnen bezuslovno i punovažno za krivična u trajanju dužem od šest (6) meseci.
 - 1.2. kada to traže razlozi zaštite ustavnog suda, nacionalne bezbednosti i javnog zdravstva.
2. Prilikom otkaza boravka strancu, treba uzeti u obzir dosadašnje trajanje boravka i lične, ekonomske, porodične i druge okolnosti.
3. Otkaz boravka daje se u pismenoj formi i o tome obaveštavaju se odgovarajuća ministarstva

Član 55 Izvršenje otkaza stalnog nastanjenja

1. Odgovarajuće ministarstvo prekida boravak strancu kome je odobren stalno nastanjenje i izvršava ga odmah ukoliko:

- 1.1. strancu je izričan nalog za proterivanje sa ili bez zabrane za ponovno vraćanje ;
 - 1.2. odgovarajuće ministarstvo konstatiše da je stranac iseljen ili boravi neprekidno van Republike Kosovo duže od šest meseci a o tome nije upoznao odgovarajuće ministarstvo;
 - 1.3. otkazano stalno nastanjenje.
2. U slučaju iz podstava 1.2. stava 1. ovog člana rešenje o otkazu stanog nastanjenja donosi odgovarajuće ministarstvo.
 3. Odgovarajuće ministarstvo može da donosi rešenje i bez prethodnog saslušanja stranca.
 4. Izvršenje rešenja za otkaz stalnog nastanjenja vrši Kosovska policija.

POGLAVLJE VI NEZAKONITI BORAVAK

Član 56 Nezakoniti boravak

- 1.Nezakonitim boravkom u Republici Kosovo smatra se boravak bez vize ili dozvole boravka iz člana 5. ovog zakona.
- 2.Stranac koji nezakonito boravi u Republici Kosovo, mora napustiti njenu teritoriju odmah ili uroku koji mu je određen.
- 3.Smatra se, da je stranac napustio Republiku Kosovo u momentu prelaska državne granice.
4. Stranac koji je, u zakonski predviđenom roku, podneo zahtev za produženje privremenog boravka, može da boravi na Kosovu do donošenja pravosnažne odluke.

Član 57 Naredba za udaljenje

1. Ministarstvo strancu određuje rok i određeno vreme i njega obaveže da napusti teritoriju Republike Kosovo, tačku graničnog prelaza gde će napustiti zemlju i obaveže da se javi kod organa za kontrolu državne granice tokom napuštanja teritorije Republike Kosovo, u slučajevima kada:

- 1.1. mu se odbija zahtev za dozvolu boravka;
 - 1.2. odbija zahtev za produženje dozvole boravka;
 - 1.3. otkaže dozvola za boravak.
- 2.Organ za kontrolu državne granice određuje strancu rok i određeno vreme koja njega obavezuje da napusti teritoriju Republike Kosovo, tačku graničnog prelaza gde će napustiti zemlju o obaveže ga da se prijavi kod organa za kontrolu državne granice tokom napuštanja teritorije Republike Kosovo u slučaju kada u Republici Kosova boravi prema članu 55. ovog zakona.
- 3.Prilikom određivanja roka za napuštanje države, organ koji je izdao naredbu za napuštanje treba da uzme u obzir vreme potrebno za napuštanje zemlje ali rok ne može biti duži od trideset (30) dana.
- 4.Nakon izdavanja naredbe za udaljene, stranac nema pravo ponovnog ulaska na teritoriji Republike Kosovo u vremenu kraćem od šest (6) meseci i dužem od jedne (1) godine.
- 5.Žalba protiv rešenja o utvrđivanju roka za napuštanje zemlje ne obustavlja izvršenje rešenja.
- 6.Rok za napuštanje Republike Kosovo teče od dana dostavljanja rešenje od naredbu za udaljene.
- 7.Stranac u toku roka za udaljene može da traži da se odredi drugi datum za udaljene iz teritorije Republike Kosovo. Zahtev za odlaganje roka naloga za udaljene ne obustavlja izvršenje.

Član 58

Okolnosti koje se uzimaju u obzir za utvrđivanje roka odluke naloga za udaljavanje

1. Prilikom donošenja odluke o određivanju roka za izdavanje naloga da stranac napusti Republiku Kosovo, organ koji je izdao nalog za udaljene uzima u obzir vreme boravka kao i lične, ekonomске, porodične i druge okolnosti stranca.

Član 59

Obaveze drugih državnih organa

- 1.Državni organi bez odlaganja treba da informišu organ za kontrolu državne granice, graničnu policiju o nezakonitom boravku stranca u Republici Kosova.

2.Zvaničnik granične policije koji je protiv stranca inicirao postupak o prekršaju ili o krivičnim delima za koje se goni po službenoj dužnosti obavezan je da bez odlaganja informiše odgovarajuće ministarstvo.

POGLAVLJE VII **PROTERIVANJE STRANACA**

Član 60 **Izvršenje proterivanja**

1.Stranac može se poterivati, sa ili bez zabrane povratka, na osnovu rešenja odgovarajućeg suda.

2.Stranac kome je izdat naredba za proterivanje sa ili bez zabrane ulaska, obavezno odmah treba da se udalji iz teritorije Republike Kosovo i na siti način postupa i sa strancem koji treba da se vrati na osnovu međunarodnog sporazuma.

3. Policija izvršava rešenje nadležnog suda o proterivanju stranca koji nezakonito boravi u Republici Kosova.

Član 61 **Ne vraćanje stranaca zbog pretnje**

1.Stranci ne treba da se poteruju ili vraćaju ni na koji način u državama ili granicama teritorija gde će se njegov život i sloboda ugroziti zbog rase, religije, nacionalnosti, članstva u posebnu društvenu grupu ili političkog mišljenja.

2.Utvrdjena prava iz stava 1. ovog člana, međutim ne mogu se sprovesti prema strancu za koga ima jake razloge da je opasan po bezbednost države u kojoj je on ili bio je kažnjen pravosnažno rešenjem za teško zlodelo, što predstavlja stalnu opasnost po građane te države.

3.Lice se ne može poterivati ili vraćati ni na koji način u drugu državu kada postoje nepobitni razlozi verovanja da će on biti u opasnosti da doživi torturu ili ne ljudsko i degradirano tretiranje.

Član 62 **Zaustavljanje i zadržavanje stranca**

1.Strancu se zbog javne bezbednosti može odbiti ulazak na granici. Tadi obezbeđenja proterivanje stranca sa teritorije Republike Kosovo , stranac može da se zaustavlja u što mogućem kratkom roku.

2. Stranac čiji identitet ne može se utvrditi, koji nema važeću vizu, nema dozvolu boravka ili ne može se preterivati na osnovu prethodne naredbe za proterivanje, može da se zadržava u Centru za prihvatanje za strance, u daljem tekstu Centar.

3. Stranac koji zbog zdravstvenih razloga ili drugih posebnih potreba ili zbog drugih razloga nije moguće da se smesti u Centar, smestiće se na nekom drugom mestu sa prihvatljivim i adekvatnim standardima.

4. Sistematizovani stranci u centru za prihvatanje ili u drugim mestima u skladu sa odredbama ovog zakona, smestiće se u odvojenim prostorijama. Lica ispod (18) godina smestiće se odvojeno od odraslih, izuzev članove uže porodice koje treba da se smeste zajedno. Deca će dobiti svu potrebnu pomoć u vezi njihovog doba i tretiraće se u skladu sa odredbama i načelima Konvencije o dečjim pravima iz 1989-te godine.

5. Članovi Međunarodnog komitete crvenog krsta, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbeglice i Evropskog komiteta za sprečavanje torture, imaće nesmetanu pristup koji neće podležati nijednoj formi ovlašćenja u Centru i u drugim mestima svugde gde se lice zadržava u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona preko kojih se sprovode odredbe ovog zakona.

Član 63 **Rokovi zadržavanja stranca**

1. Stranac ostaje u Centru do proterivanja najduže do devedeset (90) dana..

2. Nakon isteka početničkog roka od devedeset (90) dana, stranac, na zahtev policije može se zadržavati ili vratiti u Centar i za drugih devedeset (90) dana posle rešenja nadležnog suda, ako:

2.1. postupak o utvrđivanju njegovog identiteta ili prikupljanje traženih ličnih dokumenta je u toku;

2.2. to nalažu bezbednosni razlozi.

3. Ni u kom slučaju stranac ne može se zadržavati duže od sto osamdeset (180) dana u Centar.

4. Stranac može da se osloboди u svako vreme iz centra nakon rešenja nadležnog suda ukoliko nema razloga za njegovo proterivanje.

Član 64
Uslovi za zadržavanje stranca

1.Tokom zadržavanja u Centar, stranac je obavezan da se pridržava pravilima boravka u Centar i dozvoljava da se udalji bez dozvole.

2.Stranac za koga postoje osnovanje sumnje da neće se pridržavati pravilima Centra ili će pokušati da se udalji od Centra bez dozvole, on će se zadržavati pod uslovima povećanog nadzora unutar Centra.

Član 65
Rešenje o zadržavanju stranca

1. Zadržavanje u centar određuje rešenjem nadležni sud.
2. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja o zadržavanju.

Član 66
Obustava zadržavanja stranca u Centar

1.Zadržavanje stranca u Centar obustavlja se:

- 1.1. udaljenijem stranca iz države;
- 1.2. istekom vremena prema članu 63 ovog zakona,
- 1.3. u bilo koje vreme, rešenjem nadležnog suda.

Član 67
Privremeni boravak stranca

1. Dozvoljava se privremeni boravak na Kosovu strancu, koji ne može se proterivati iz Republike Kosovo.

2. Odgovarajuće ministarstvo dozvoljava privremeni boravak i produžava do šest (6) meseci na zahtev stranca ili na osnovu službene dužnosti.

Član 68
Ograničenje kretanja stranca s privremenim boravkom

1. Strancima sa privremenim boravkom, na osnovu člana 67 ovog Zakona, u Republici Kosova može se ograničiti kretanje samo u jednoj određenoj opštini ili geografski

utvrđenoj zoni u okviru opštine i može da mu se nalaže obavezno javljanje najbližoj policijskoj stanici. Ograničavanje kretanja i obavezno javljanje može trajati do šest (6) meseci.

2. Strancu kome je dozvoljeno privremeni boravak u republici Kosovo, odgovarajuće ministarstvo određuje mu adresu stanovanja.

3. Strancu kome je dozvoljeno privremeni boravak ne obustavlja se niti promeni obaveza za napuštanje Republike Kosovo.

4. Privremeni boravak napiše se u putnoj ispravi stranca, a stranac koji nema putnu ispravu, izdaje se isprava sa fotografijom.

Član 69 **Prestanak privremenog boravka**

1. Privremeni boravak u Republici Kosovo obustavlja se :

- 1.1. udaljenijem stranca iz države;
- 1.2. istekom roka važenja privremenog boravka;
- 1.3. poništenjem privremenog boravka.

2. Privremeni boravak može se poništiti ako:

- 2.1. prestaju postojati razlozi iz prvog zahteva za privremeni boravak;
- 2.2. stranac krši predviđene zabrane članom 68 ovog zakona.

Član 70 **Zadržavanje stranog maloletnika**

1. Stranac maloletnik smesti se u centar zajedno sa svojom užom ili porodicom staratelja, izuzev ako za maloletnika postoji drugi povoljniji smeštaj.

2. Strancu maloletniku mlađom od šesnaest (16) godina u opravdanim slučajevima može se odrediti povećani nadzor unutar Centra jedinu u prisustvu uže porodice ili njegovog staratelje.

Član 71

Isplata troškova u vezi zadržavanja u Centar

1. Stranac je obavezan da snosi troškove stanovanja u centar i druge troškove koji se stvaraju prilikom proterivanja.
2. Troškove u vezi zadržavanja i proterivanja stranca koji nema finansijska sredstva snosi zadnji poslodavac koji je zaposlio stranca u Republici Kosova bez adekvatne dozvole kao i lice koji je obavezan da snosi troškove za stranca tokom vremena boravka u Republici Kosovo. Troškovi u vezi zadržavanja i proterivanja stranca bez materijalnih sredstva, treba da se isplate u okviru tri (3) meseca od dana kada je nadležni sud doneo rešenje.
3. Troškove koje nije moguće isplatiti u skladu sa stavom 1. i 2. ovog člana, isplaćuju se od strane odgovarajućeg ministarstva.

Član 72

Zaplena sredstva

1. Odgovarajuće ministarstvo strancu koga prinudno proteruje može oduzeti materijalna sredstva i isplatiti troškove na osnovu člana 71. stav 1. ovog zakona. Proces zaplene ne treba da stranca ostavlja bez sredstva za elementarne potrebe.
2. O oduzetim materijalnim sredstvima izdaje se potvrda.
3. Radi sigurnog sprovođenja prinudnog proterivanja, strancu mogu se privremeno oduzeti putne isprave i druge isprave kao i putna karta. Za privremeno zadržavanje dokumenata i sredstva, izdaje se adekvatna potvrda.

POGLAVLJE VIII

DOKUMENTI ZA VERIFIKACIJU IDENTITETA

Član 73

Utvrđivanje identiteta stranca

1. Stranac pokazuje svoj identitet pomoću: putne isprave, lične karte za strance, posebne lične karte kao i drugim dokumentima koji sadrže fotografiju.
2. Stranac je obavezan da nosi jedan od predviđenih dokumenta u stavu 1. ovog člana i ako se to traži od službenog lica treba da pokaže dokument kojim verifikuje svoj identitet i dozvolu kojom pokazuje zakonitost boravka u Republiku Kosovo.

3.Strancu se zabranjuje da svoj dokument daje drugom da se posluži njime, odnosno ne dozvoljava da se služi nevažećim dokumentima i tuđim dokumentom.

4.Stranac je obavezan da se služi svojim imenom koji je napisan na jednom od njegovih dokumenta, predviđenim stavom 1. ovog člana.

Član 74 **Lična karta za strance**

1.Lična karta za strance izdaje se strancu starijem od šesnaest (16) godina kome je odobren stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Republici Kosovo.

2.Ličnu kartu iz stava 1. ovog člana izdaje odgovarajuće ministarstvo.

Član 75 **Važnost lične karte**

1.Lična karta za stranca kome je odobren privremeni boravak izdaje se u skladu sa rokom njegovog privremenog boravka.

2.Lična karta za stranca kome je odobren privremeni boravak, izdaje se sa rokom važenja od pet (5) godina.

Član 76 **Zamena lične karte**

1.Stranac je obavezan da ličnu kartu za strance zameni u slučajevima:

1.1. izmene podataka u ličnu kartu, kada je oštećena ili stara u tolikoj meri da ne može utvrditi njegov identitet;

1.2. kada slika na ličnoj karti ne pokazuje njegov pravi izgled.

2.Stranac je obavezan da u roku od osam (8) dana od dana pojavljivanja razloga iz stava 1. ovog člana, podnosi zahtev pri odgovarajućem ministarstvu radi zamene lične karte za strance.

Član 77 **Vraćanje lične karte za strance**

1.Stranac je obavezan da odgovarajućem ministarstvu vrača ličnu kartu ako:

- 1.1. se menja mesto boravka stranca;
- 1.2. otkazan boravak u smislu člana 49 i 54 ovog zakona;
- 1.3. dobija državljanstvo Republike Kosovo.

Član 78 **Izgubljenje identifikacionog dokumenta**

1. Stranac je obavezan da odmah najbližoj policijskoj stanci prijavi krađu ili izgubljene dokumenta kako je utvrđeno članom 74 ovog zakona;
2. Policije je obavezna da izdaje potvrdu o okolnostima izgubljena ili krađe dokumenta iz stava 1. ovog člana.
3. Stranac koji je izgubio putnu ispravu Republike Kosovo ili na drugi način ostao bez dokumenta ili lične karte za strance van Republike Kosovo, obavezan je da odmah obavesti najbližu diplomatsku misiju, odnosno konzulatsku kancelariju Republike Kosovo.

Član 79 **Zadržavanje dokumenta**

1. Policija može privremeno da zadržava dokumenta stranca ako:
 - 1.1. je potrebno radi verifikacije njegovog identiteta;
 - 1.2. postoji sumnje da je izvršio krivično delo ili ako zadržavanje dokumenta je obavljeno odlukom nadležnog suda;
 - 1.3. nije izvršio pravno imovinsku obavezu prema zahtevu nadležnog suda;
 - 1.4. ako to zahtevaju razlozi za zaštitu ustavnog poretku, nacionalne bezbednosti i javnog zdravstva.
2. Dokument iz stava 1. ovog člana zadržava se do postojanja razloga za njegovo zadržavanje.
3. Za privremeno zadržavanje dokumenta izdaje se dokaz od strane policije.
4. Stranac ima pravo na žalbu protiv rešenja o privremenom zadržavanju dokumenta i žalba treba da se rešava od strane suda sa teritorijalnim nadležtvom.

POGLAVLJE IX

MESTO BORAVKA I MESTO STANOVANJA

Član 80

Mesto stanovanja

1. Mesto boravka je mesto gde se stranac smesti za privremeni boravak.
2. Mesto stanovanja je mesto gde se stranac smešta dozvolom o stalnom boravku.

Član 81

Promena adrese

1. Stranac sa privremenim boravkom u Republici Kosova, obavezan je da prijavi svoju adresu i promenu adresu pri nadležnom organu u roku tri (3) dana od dana ulaska na teritoriju Republike Kosovo, odnosno od dana promene adrese stanovanja.
2. Stranac sa stalnim boravkom u Republici Kosova obavezan je da prijavi mesto stanovanja i izmenu adresu stanovanja nadležnom organu u roku od osam (8) dana od dana ulaska na teritoriji Republike Kosovo., odnosno od dana izmene adrese Republike Kosovo.
3. Stranac iz stava 1 i 2 ovog člana obavezan je da odjavi mesto stanovanja odnosno mesto boravka pre nego što će napustiti Republike Kosovo.

Član 82

Prijavljivanje mesto stanovanja

1. Zdravstvene institucije ili zdravstveni radnici privatne prakse koji prihvataju strance za zdravstvenu negu, obavezuju se da nadležnog organa obaveste o tome u okviru dvadeset četiri (24) sati od dana njegovog prihvatanja.
2. Fizička i pravna lica koji pružaju smeštaj strancima ali i lica kod kojih stranci dolaze u poseti u republici Kosova obavezni su da nadležnom organu prijave primanje stranaca tokom dvanaest (12) časova od primanja istih.
3. Stranac koji ne koristi smeštaj utvrđen stavom 2 i 3 ovog člana dužan je da unutar dvadeset četiri (24) časova prijavi prebivalište kod nadležnog organa.
4. Ponuđivač smeštaja utvrđenom stavom 2 i 3 ovog člana treba da obavesti nadležnog organa o primanu stranca.
5. Ponuđivač smeštaja treba da obavesti nadležnog organa unutar dvanaest (12) časova o mestu boravka stranca.

6.Odredbe iz stava 1 do 4 ovog člana odnose na strance koji borave u Republici Kosova do devedeset (90) dana .

Član 83 Evidencija stranaca

- 1.Fizička i pravna lica koji pružaju smeštaj za strance dužni su da vode evidenciju za smeštene strance.
- 2.Lica iz stava 1. ovog člana dužni su da sačuvaju evidenciju o strancima najmanje tri (3) godine od dana zaključivanja istih.
- 3.Lica iz stava 1. ovog člana obavezni su da na službeni zahtev ovlašćenog zvaničnika nadležnog organa, stave na uvid podatke o evidenciji stranaca.

POGLAVLJE X KRETANJE STRANACA U UNIFORMI

Član 84 Kretanje u stranoj vojnoj uniformi

- 1.Tokom vremena boravka stranca u Republici Kosovo može se kretati u stranoj vojnoj uniformi u javnost ukoliko:
 - 1.1. boravi u Republici Kosovo kao pripadnik diplomatske misije, konzularne kancelarije strane države ili neke druge misije koja uživa diplomatski status u Republici Kosovo u svojstvu vojnog savetnika ili predstavnika.
 - 1.2. je pripadnik vojne misije ili strane vojne delegacije u Republici Kosovo u zvaničnoj poseti;
 - 1.3. je u toku pohađanja obrazovnog programa u školi ili vojnu instituciju;
 - 1.4. prolazi u tranzitu u Republici Kosovo kao pripadnik strane vojne misije ili delegacije sa službenim ili diplomatskim posošom;
 - 1.5. je učesnik u vojnim vežbama ili treninzima.
2. Ministarstvo unutrašnjih poslova uz saglasnost relevantnog ministarstva, može da dozvoli nošenje strane vojne uniforme i drugim strancima, tokom njihovog boravka u Republici Kosovo.

Član 85

Kretanje sa uniformom strane policije i carina

1. Stranci mogu da nose uniformu strane policije i strane carine ako:
 - 1.1. je član strane policijske ili carinske delegacije koja boravi na službenoj poseti u Republici Kosovo;
 - 1.2. obavlja službu u zajedničkoj kontroli graničnog prelaza na delu granice koja pripada Republici Kosovo;
 - 1.3. je u toku pohađanja nastavno programa u školi ili u policijsku instituciju;
 - 1.4. nalazi se u tranzitno prolazu u Republici Kosovo kao član strane policijske, carinske misije ili delegacije sa službenim ili diplomatskim pasošem.

POGLAVLJE XI

NADZOR I EVIDENCIJA

Član 86

Nadzor i inspekcija ovog zakona

1. Nadzor na sprovodenju ovog zakona vrši odgovarajuće ministarstvo.
2. Nadzor i inspekciju radi sprovodenja ovog zakona za deo koji se odnosi na rad stranca na Kosovu, vrši odgovarajući nadležni organ.

Član 87

Čuvanje zajedničkih podataka

1. Svi prikupljeni podaci i izdati dokumenti tokom sprovodenja ovog zakona, čuvaju se i evidentiraju u evidenciji odgovarajućih organa.
2. Lični podaci registrovani u evidenciji iz stava 1. ovog člana vode se, okorišćavaju i procesiraju se prema odredbama zakonodavstva na snazi o zaštiti ličnih podataka.

POGLAVLJE XII KAZNENE ODREDBE

Član 88

1.Novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) do hiljadu i petsto (1500) € kazniće za prekršaj stranac:

- 1.1. koji na nezakonit način prelazi državnu granicu, suprotno članu 32. ovog zakona;
- 1.2. koji ne napušta Republiku Kosovo u roku kome je određen sa naredbom o proterivanju, prema članu 57 ovog zakona;
- 1.3. koji se udaljava od Centra bez dozvole ili se ne pridržava pravilima boravka u Centar, prema članu 64 ovog zakona;
- 1.4.udaljava se od prebivališta kome je odgovarajuće ministarstvo odredila ili se neredovno prijavljuje najbližoj policijskoj stanici prema članu 68 ovog zakona;
- 1.5.svoju ispravu daje na korišćenje drugom licu da se njime posluži, odnosno ako koristi nevažeću ispravu ili tuđu ispravu kao da je svoja, prema članu 73 stav 3 ovog zakona;
- 1.6.Služi se ličnim imenom, suprotно odredbama iz člana 73 stav 4.ovog zakona;

2.Osim gore pomenutih slučajeva, strancu takođe može se izreći i mera proterivanja.

Član 89

1. Novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) do hiljadu (1000) € kazniće se stranac ako:

- 1.1. na nezakonit način boravi u Republici Kosovo, prema članu 56 stav 1 ovog zakona;
- 1.2. nema putnu ispravu prema članu 5 ovog zakona;
- 1.3. kretanje van određene zone s hodno članu 6 stav 2 ovog zakona;
- 1.4. odbija da zvaničnom licu nadležnog organa pokaže radi identifikacije dozvolu kojom argumentuje zakoniti boravak na Kosovu, prema članu 73 stav 2 ovog zakona;ili

- 1.5. boravi na Kosovu u suprotnosti sa svrhom za što mu je viza ili dozvola boravka data, prema članu 35 ovog zakona.
- 2.Osim gore pomenutih slučajeva, strancu takođe može se izricati i mera proterivanja.

Član 90

- 1.Novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) do petsto (500) € kazniće se stranac ako :
 - 1.1. ne poseduje i ne argumentira dokument o identifikaciji u skladu sa članom 73 stav 2 ovog zakona;
 - 1.2. u redovnom roku ne podnosi zahtev za izmenu ličnu kartu za strance, član 76 stav 2 ovog zakona;
 - 1.3. ne vraća ličnu kartu, prema članu 77 ovog zakona;
 - 1.4. ne prijavljuje gubitak, uništenje ili krađu dokumenta, prema članu 78 ovog zakona;
 - 1.5. ne postupa u skladu sa zahtevima o prebivalištu, prema članu 82 ovog zakona;
 - 1.6. ne postupa u skladu sa odredbama o promeni adrese, prema članu 81 ovog zakona;
 - 1.7. nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku uniformu, u suprotno odredbama člana 84 i 85 ovog zakona.

Član 91

- 1.Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu i dvesta (1200) do šest hiljade (6000) € kazniće se pravno lice a novčanom kaznom od dvesta (200) do dvehiljade (2000) € fizičko lice ako krši odredbe člana 26. ovog zakona ako;
2. Oravnoili fizičko lice iz stava 1.ovog člana takođe ne može se zaustaviti niti ograničiti u vršenju aktivnosti biznisa u Republici Kosovo.

Član 92

1. Novačanom kaznom od četiri sto (400) do četiri hiljade (4000) evra kazniće se parvno lice, a od stpedeset (150) do dvesta (200) € fizičko lice ako:

- 1.1.ne obaveštava nadležni organ o primanju stranaca kojima pruža smeštaj ili koga primi u poseti, član 82 stav 4 ovog zakona;
 - 1.2. ne obaveštava nadležni organ o primanju ili tretiranju stranaca, prema članu 82 stav 1 i 2 ovog zakona;
 - 1.3.ne vodi na valjan način evidenciju o strancima kojima je pružao usluge ili ne informiše u roku odgovarajuće ministarstvo o uslugama koje je pružio za strance, prema članu 83 stav 1 i 3 ovog zakona;
 - 1.4. zvaničnom licu odgovarajućeg ministarstva ne omogućuje pristup u dokumentima evidencije za strance kojima nudi smeštajne usluge, član 83. stav 3. ovog zakona;
2. Za prekršaje iz stava 1. pod stavovi 1.1, 1.2, 1.3. i 1.4. ovog člana može se izricati zaštitna mera obustavljanja vršenja aktivnosti pravnom licu.

POGLAVLJE XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 93 Okolnosti za ulazak i boravak

- 1.Prilikom odlučivanja za ulazak ili boravak stranca, organi za donošenje odluka treba uzeti u obzir sledeće okolnosti:
 - 1.1. brutalnost ili vrstu izvršenog dela protiv bezbednosti i javnog reda od stranca ili od članove njegove porodice ili od opasnosti koji dolazi od pomenutog lica;
 - 1.2. odnos i prirodu bliskosti porodice lica i trajanje njegovog boravka u Republici Kosovo i socijalnu, kulturnu i prisustvo njegove porodice u njegovu državu porekla.
2. Rešenje za poništenje stavnog nastanjena treba doneti bazirajući samo na ekonomskim okolnostima. Priliko donošenja rešenja za poništenje stavnog nastanjena, organ treba da uzima u obzir sledeće stvari:
 - 2.1. dotadašnje trajanje njegovog boravak u Republici Kosovo;
 - 2.2. starosna dob pomenutog lica;

2.3. moguće posledice policu ili članove njegove porodice.

2.4. veze sa Republikom Kosovo ili nedostatak njegove veze sa zemljom porekla.

Član 94 **Službeno obaveštenje**

Ako stranac ne obaveštava nadležnog organa o promeni adresi ili ako ne može da se nađe u adresu koju je prijavio, uputnica rešenja ostvaruje se preko službenog objavljivanja i smatraće se da je primljena od datuma objavljivanja.

Član 95 **Prava azilanata**

1. Prava stranaca koji traže ili opravdano je verovanje da će oni tražiti svaku formu zaštite na Kosovu treba utvrditi u skladu sa odredbama Zakona o azilu.

2. Nijednu odredbu ovog zakona ne treba tumačiti na takav način da se izbegne obaveza države u okviru Konvencije o statusu izbeglica iz 1951. godine, sa Protokolom iz 1967. u vezi statusa izbeglica.

Član 96 **Sprovodljiva pravila do usvajanja novih pravilnika**

1. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i do razmatranja i usvajanja pod zakonskih akata od ministarstva ili predloženih od odgovarajućih ministarstva i usvojenim od strane Vlade, sledeće administrativna uputstva ostaju na snazi:

1. Administrativno uputstvo br. 18/2009 –MUP o putnom nalogu za strance;
2. Administrativno uputstvo br. 01/2010 – MUP o formiranju Komisija za razmatranje i Komisije za žalbe;
3. Administrativno uputstvo br. 02/2010 – MUP o sadržaju, formi, načinu izdavanja i poništenja dozvole boravka;
4. Administrativno uputstvo br. 03/2010 – MUP o zabrani ulaska u Republici Kosova;

5. Administrativno uputstvo br. 19/2010- MUP – o procedurama prijavljivanju i odjavljivanja prebivališta i mesto boravka;
 6. Administrativno uputstvo br. 21/2010 – MUP- o izdavanju viza u tačkama graničnog prelaza;
 7. Administrativno uputstvo br. 22/2010 - MUP- o izdavanju putnih isprava za strance;
 8. Administrativno uputstvo br. 23/2010 – MUP- o održavanju i menažiranju registra za strance;
 9. Administrativno uputstvo br. 31/2010 – MUP – o ličnim kartama za strance.
2. Na osnovu redloga dotičnog ministarstva unutrašnjih poslova i dotičnog ministarstvo mspolnjih poslova, Vlada će doneti podzakonska akte o:
- 2.1 načinu izdanja putnih isprava i viza strancima u diplomatskim misijama odnosno u konzularnim kancelarijama Republike Kosovo u inostranstvu,
 - 2.2 načinu vođenja evidencija o izdavanju putnih isprava i viza strancima u diplomatskim misijama odnosno u konzularnim kancelarijama Republike Kosovo,
 - 2.3. o obliku i sadržaj obrazca za izdavanje viza, obrazac posebanih ličnih karata kao i obrazac zahteva za njeno izdavanje i načinu vođenja evidencije o izdavanim vizama i ličnih karata i njihovu cenu.

Član 97 **Stavljanje van snage**

1.Ovaj zakona stavlja van snage:

- 1.1. Zakon br 03/L-126 o strancima;
- 1.2. Administrativno uputstvo br.19/2009 – MUP o kaznenim odredbama zakona o strancima; i
- 1.3. Svaku drugu zakonsku odredbu koja je u suprotnosti sa ovim zakonom i koja se odnosi na strance.

Član 98 **Rokovi za donošenje pod zakonskih akata**

Pod zakonski akti radi sprovođenja ovog zakona donose se u roku od jedne (1) godine od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 99
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon br. 04/L-069
21. decembar 2011.god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI